

Forøgelse i den Byrde, som Befolkningen skal bære, paa 21 Millioner Kr., altsaa en Forøgelse med 7—8 Kr. for hvert Individ i Landet, en Forøgelse med 35—40 Kr. for enhver Familie i Landet i Statsskatter alene. Jeg tror, denne Forøgelse er noget af en Rekord; vi ere nu i Færd med at naa op til at blive i hvert Fald et af de allerstærkest beskattede Lande i Europa. I Bilagene til Betænkningen vil man finde den kommunale Skattebyrde og Statsskattebyrden opgjort for en Række forskellige Lande, dels i absolutte Tal og dels i Gennemsnit pr. Individ. Der staa Danmark med 54 Kr. pr. Indbygger paa samme Niveau som Tyskland, ogsaa 54 Kr., og Sverige, 55 Kr. Men den Slags Beregninger ere jo altid kun grænsemæssigt nøjagtige. Disse tre Lande staa altsaa med 54—55 Kr. pr. Individ. Kun to Lande staa højere, nemlig England og Frankrig; der er Skattebyrden i Forhold til Indbyggertallet højere, end den vil blive herhjemme nu; men vi vide jo alle, at England og Frankrig ere Lande, hvis Nationalvelstand forholdsvis er saa langt større end vor Nationalvelstand, at det samme Skattebeløb pr. Individ kommer til at veje langt, langt mindre, bliver langt mindre føleligt. Der er neppe Tvivl om, at disse højere Tal i Virkeligheden betyde en langt ringere Skattebyrde end den, vi nu ville komme op til.

Danmark vil altsaa fremtidig faktisk staa i allerøverste Linie iblandt Staterne med Hensyn til den Skat, Befolkningen skal betale. Og hvad betyder det egentlig? Jeg tror, man faar det bedste Overblik over, hvilken kolossal Forøgelse af Skattebyrden der er Tale om, naar man stiller de nye Skatter, altsaa dem fra sidste Aar og dem fra i Aar, i Forhold til den Statskattebyrde, Befolkningen i Forvejen har baaret. Tæge vi det sidste Statsregnskab, fra 1910—11, udgøre de egentlige Skatter, baade de direkte og de indirekte, 77,4 Mill. Kr. Men hertil maa man for at kunne drage en Sammenligning lægge Overskuddet af Jernbane-, Post- og Telegrafvæsenet, der jo i udstrakt Grad har Skattens Karakter og i hvert Fald maa medregnes, hvis man vil se, hvad den nuværende Finansreform betyder. Derved naa vi op til 82,4 Mill. Kr. Stiller man nu Udbyttet af de nye Skatte- og Indtægtslove, det Beløb, som selve Forøgelsen regnes at skulle indbringe uden Hensyn til den Opgang, der kan være en Følge af voksende Velstand og bedre Konjunkturer o. s. v., i Relation hertil, finder man, at det drejer sig om en Forøgelse paa nøjagtig 25 pCt. Statsskatten skal altsaa

pludselig forøges med 1/4; for hver 4 Kr., som hidtil er betalt i Statsskat, skal Befolkningen fremtidig betale 5. Det er en forsvarelig Forøgelse, og jeg tvivler om, at man vil kunne finde ret mange Lande, hvor man saa pludseligt og saa brat er gaaet til en saa enorm Forøgelse af Skattebyrden. Et saa pludseligt, et saa voldsomt Spring kan meget let komme til at drage alvorlige Konsekvenser efter sig. Det er altsaa den Forøgelse, som nu, dels sidste Aar og dels i Aar, bliver paalignet Befolkningen. Jeg erindrer om, hvordan den højtærede Finansminister for knap 2 Aar siden, umiddelbart før sidste Valg, da det gjaldt om at føre Militærforliget frelst igennem, fortalte rundt om paa Møder i Landet, at det forholdt sig ikke rigtigt med de nye Skatter, Befolkningen skulde kunne vente sig; nogen Forøgelse, en beskedent Forøgelse af Jernbanetaksterne var, hvad man sikkert kunde nøjes med, og naar der taltes om de store nye Skatter, saa var det Hysteri — jeg ved ikke, om den højtærede Finansminister ved den Lejlighed brugte dette Udtryk, men det var i hvert Fald Tanken. Jeg erindrer om, hvordan det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) brugte det berømte Udtryk, at de nye Skatter vare den Bøhmand, man vilde skræmme Vælgerne med. Jeg erindrer om, hvordan det ærede Medlem fra Roskilde (Jerichow) blev omtalt hædrende af sit Blad umiddelbart efter Valget, hvordan det moderate Blad i Roskilde skrev: „Skræmmebillederne bleve skrækkeligere og skrækkeligere, jo nærmere vi kom Valget, saa Indenrigsminister Munch til sidst fik de nye Skatter satte helt op til 15 Mill. Kr. Havde vor Kandidat her i Roskilde-Kredsen ikke paa en saa overlegen, klar og indlysende Maade kunnet afsløre disse Skræmmebilleder, vilde vi maaske neppe have ført hans Valg igennem“. Det ærede Medlem fra Roskilde sidder altsaa paa Programmet: Ikke nye Skatter. Det maa da være med en ejendommelig Fornemmelse, han skal stemme for en saadan Skatteudskrivning som den, Talen er om her.

Allerede i Forvejen har jo Skattebyrden herhjemme været stærkt stigende. Det ligger nær at sammenligne de sidste 10 Aar, den Tid, for hvilken Venstre bærer det politiske og finansielle Hovedansvar, med den foregaaende Tid. Tag Statsregnskaberne for 1900—01 og 1910—11 og læg dem ved Siden af hinanden, og De ville se, hvordan de Skatter, Befolkningen udræder til Staten, ere blevne forøgede. Det sidste af de to nævnte Aar udgjorde de,